Газета издается на балкарском языке с 1924 года.

Интернет-версия: zamankbr.ru

ЗАМАН

Байрым кюн, 12 май, 2017 жыл №85 (20256)

ВРЕМЯ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Г.С.Абидовха «Къабарты-Малкъар Республиканы халкъны жумушларын жалчытыучу сферасыны сыйлы къуллукъчусу» деген махтаулу ат атауну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

УКАЗЫ

Рекреация жаны бла айныугъа къыйын салгъаны эмда кёп жылланы ахшы ишлегени ючюн **Абидов Гиса Садиновичге** – чекленген жууплылыгъы болгъан «Горный родник» санаторий» общественду директоруна - «Къабарты-Малкъар Республиканы халкъны жумушларын жалчытыучу сферасыны сыйлы къуллукъчусу» деген ат атаргъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **Ю.КОКОВ**

Нальчик шахар, 2017 жыл 11 май, .№73-УГ

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2014 жылда 20 ноябрьде чыгъарылгъан 241-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген къауумуна тюзетиуле кийириуню юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

УКАЗЫ

Къабарты-Малкъар Республиканы Конституциясыны 81-чи статьясыны «б» пунктуна тийишлиликде **бегим этеме**:

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну энчи къауумуну юсюнден» 2014 жылда 20 ноябрьде чыгъарылгъан 241-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген къауумуна быллай тюзетиуле кийирирге:

а) Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну къауумунда **Шауаланы Пагону жашы Илиясны** – Къабарты-Малкъар Республиканы табийгъат байлыкъла эмда экология министрин – къошаргъа;

б) Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну къауумундан Х.Р.Биттиевни кетеирге.

2. Бу Указ анга къол салынгган кюнден башлап кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **Ю.КОКОВ**

Нальчик шахар, 2017 жыл 2 май, №66-УГ

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Инвестицияла эмда предпринимательство жаны бла советни Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2015 жылда 13 апрельде чыгъарылгъан 49-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген къауумуна тюзетиуле кийириуню юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы

УКАЗЫ

1.Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Инвестицияла эмда предпринимательство жаны бла советни Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Инвестицияла эмда предпринимательство жаны бла советни юсюнден» 2015 жылда 13 апрельде чыгъарылгъан 49-УГ номерли Указы бла къабыл кёрюлген къауумуна быллай тюзетиуле кийирирге:

а) Советни къауумуна бу адамланы къошаргъа:

Бозиев Натби Магомедовични – Къабарты-Малкъар Республиканы Къырал кенгешчисин

Болотоков Владимир Хамацовични - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председателини орунбасарын

Кажаров Заур Хасетовични – чекленген жууплылыгъы болгъан «Нальчик-Самара» обществону баш директорун (ыразылыгъына кёре)

Ошхунов Тимур Хусеновични - Къабарты-Малкъар Республиканы жер эмда ырысхы бла байламлы халланы министрин

Чочайланы Масхутну жашы Ахматны – «Шимал Кавказны айнытыуну корпорациясы» акционер обществону Къабарты-Малкъар Республикада директорун (ыразылыгъына кёре)

Эндрейланы Аубекирни жашы Борисни – чекленген жууплылыгъы болгъан «Нальчик» банк обществону правленини председатели, Къабарты-Малкъар Республиканы Банкланы бла страховщиклени ассоциациасыны президенти (ыразылыгъына кёре)

б) Советни председателини орунбасарыны къуллугъун толтуруну фирманы – чекленген жууплылыгъы болгъан «Деней» обществону- баш директору, Къабарты-Малкъар Республиканы оптовый предпринимательлерини ассоциациясыны председатели **М.Б.Шибзуховну** боюнуна салыргъа;

в) **Т.А.Баждуговну** къуллугъун былай жазаргъа: «Къабарты-Малкъар Республиканы экономиканы айнытыу министрини орунбасары – Къабарты-Малкъар Республиканы Экономиканы айнытыу министерствосуну къырал программа жаны бла департаментини башчысы (Советни секретары)»;

г) **Х.Х.Бекалдиевни** къуллугъун былай жазаргъа: «Къабарты-Малкъар Республиканы айнытыуну корпорациясы» акционер обществону баш директору (ыразылыгъына кёре)»;

д) **Х.М.Кармоковну** къуллугъун былай жазаргъа: «Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны инвестиция политиканы жашауда бардыру эмда инновацияла жаны бла энчи келечиси (Советни председателини орунбасары)»;

е) Советни къауумундан **М.А.Дадовну**, **Л.А.Эристованы** кетеирге.

2. Бу Указ анга къол салынгган кюнден башлап кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **Ю.КОКОВ**

Нальчик шахар, 2017 жыл 2 май, №67-УГ

Алгъышлау

Аны аскер эмда урунуу жолу жаш тёлюге ахшы юлгюдю

Къабарты-Малкъарны Башчысы Николай Евтушенкону туугъан кюню бла алгъышлагъанды.

«Бюгюн Социалист Урунууну Жигити, Уллу Ата журт урушу ветерани Николай Никитович Евтушенкогъа 95 жыл толады. Аны аскер эмда урунуу жолу Къабарты-Малкъарны халкъыны ёсюп келген тёлюлерине юлгю болгъанлай къаллыкъды.

Ленинградны къуршоудан эркин этер ючюн баргъан сермешлеге, Висло-Одер эмда Берлин операциялагъа къатышхан Николай Никитович фронтдан къайтхандан сора КъМР-ни Май районунда Урунууну Къызыл Байрагъыны орденли «Красная нива» колхозгъа башчылыкъ этгенди. 1977-1987 жыллада уа КъМАССР-ни Министрлерини Советини председателини орунбасарыны къуллугъунда ишлегенди. 1987 жылдан башлап а Нальчикде Нартюхню битеуроссей илму-излем институтуну директору болгъанды. Он неге да жууаплы кёзден къарагъаны, профессионал усталыгъы, башхалагъа сакъылгъы бла айырмалыды.

Николай Никитовичге кийик саулукъ, ырахатлыкъ, монглукъ да тежейме»,-деп айтылады регионну оноучусуну алгъышлауунда.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасы.

ПАРЛАМЕНТ

Туристлени саны тохтамай ёсгенлей турады

КъМР-ни Парламентини президиумуну кезиулю жыйылыуунда «правительстволу сагъатны» чекленде депутатла республикагъа солургъа келгенлени санын кёбейтиуню эм туризмни айнытыуну мадарларын сюзгендиле. Кенгешни спикер Татьяна Егорова бардыргъанды.

Баш докладны курортла эм туризм жаны бла министрни къуллугъун толтургъан **Владимир Афаунов** этгенди. Биринчиден, ол «КъМР-де туризм бла байламлы ишни юсюнден» закон къалай толтурулгъанын билдиргенди. Бу сфераны айнытыуну амалларыны юсюнден айта, къырал-энчи иели партнёрлукъ халла файдалы болгъанларын чертгенди. «Зарагиж» автотуризм кластерни докладчы ол жаны бла иги юлгюге санагъанды. Аны чеклеринде уа «Нальчик-Шимал» эм «Нальчик-Къыбыла» кёп функцияны комплекслени къурулушлары бардырыладыла. Алада уа автовокзалла, къонакъ юйле, туристинформация арала къурагъа белгиленеди.

Владимир Афаунов айтханнга кёре, быллыр «Нальчик-Шимал» комплексде бюджетден тышында фондладан 25,6 миллион сом багъасы къурулуш ишле тамамланнгандыла, «Нальчик-Къыбыла» объектде уа – 144,5 миллион сомгъа. Шёндю уа проектни экинчи кесеги толтурулады. 2018 жылны ахырына дери 9 объект къураргъа мурат барды, алагъа 3 595,5 миллион сом къоратыллыкъды. Алай бла республикагъа келген туристлени санын бир жылгъа 74 минг адамгъа кёбейтирге, къонакъ юйледе солуу жерлени 1061-ге ёсдюрюргге белгиленеди. Битеу да бирге 516 ишчи жер къураллыкъды.

Докладчы «КъМР-де туристрекреация комплексни айнытыу» къырал программа жашауда къалай бардырылгъанын да билдиргенди. Аны хайырындан быллыр республикада солугъанланы саны 120 мингнге кёбейгенди эмда 420 мингнге жетгенди. Минги тауну тийресинде уа ала бир жылны ичинде 150 мингден 319 мингнге дери кёбейгендиле. Ол а арт кезиуде къыралны ичинде туризмни айнытыугъа энчи эс бурулгъаны эмда «Мир-Гара Башы» канат жол хайырланыргъа берилгени бла байламлыды. «Нальчик» курортда солугъанланы саны 96 мингнге жетгенди. Ол а 2015 жылдан эсе минг адамгъа асламды. Анга уа экскурсияланы кёбейгенлери да себеплик этгенди.

Болсада Владимир Афаунов жетишимле бла бирге кемчиликле да болгъанларын айтханды. Алай бла туризм сферада ишлегенлени саны 900 адамгъа азайгъанды. «Ол а экономика къытлыкъ бла байламлыды. Андан сора да, энчи инвестицияла салынып ишлетиллик къонакъ юйлени къурулушларыны болжаллары созулгъаны да халны тюрлендирмей къоймагъанды»,-деп, докладны къырал программаны прогноз кёркомдюлери 80 процентге толтурулгъанларын билдиргенди.

Республикада туризм жаны бла информация арала да къуралгъандыла, бюгюнлюкде ала экидиле. Сёз ючюн, чекленген жууплылыгъы болгъан «ТИЦ КБР» общество Нальчик шахарда орналыпды. «Эльбрус Адвентур» экскурсия бюро уа «Курорт «Эльбрус» акционер обществону мурдорунда къуралгъанды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Законопроект

Эллилени къолайлыкъларын игилендириуге алланыпды

РФ-ни Къырал Думасыны депутаты, Аграр ишле жаны бла комитетни келечиси Анатолий Бифов коллегалары бла бирге эл мюлк товарланы эм сырьёну сатыу-алыугъа эмда аланы залогга салыугъа къырал бла быллыкъ этиу жаны бла федерал законну проектин жарашдырып, аны парламентарийлени къараулары бергенди. Ол эл мюлк эм ашазыкъ продукцияны рыногунда багъаланы бир низамгъа келтирир эмда эл мюлк бла кюрешгенлени кълолайлыкъларын игилендирир мурат бла къуралгъанды.

Законопроект къабыл кёрюлюп, жашауда бардырылса, эл мюлк продукцияны жарашдыргъан предприятиялагъа эм энчи иели бизнесменлеге, ол санда сары жау этгенлеге, сютден башха ашарыкъла чыгъаргъанлагъа бёлюм болдургъан затла, сырьё бла залог операцияла бардырыргъа онг берликди. Бюгюнлюкде уа законда аллай эркинлик жокъду.

Депутатланы башламчылыкълары сют жарашдырыу рынокда багъаланы бир низамгъа келтириуге бурулупду. Ол тамамланса, бюджетден къошакъ ахча керек боллукъ тюйюлдю. Ол Евразиялы экономика союзну излемлерине келишеди, деп чертгенди документни автору.

Экспедиция

Хумалан жайлыкъда дорбунла тинтиледиле

Къабарты-Малкъарда Орус география обществону себеплиги бла спелеология экспедиция бардырылады. Профессионал тинтиучюлени къууму Сары-Таланы къатында Хари эмда Хеу сууланы араларында 20 квадрат километр жерде жангы дорбунла излейдиле. Ала эски Герпегеж къошда орналгъандыла.

Бу тийреледе тинтиуле ахыр кере 30 жыл мындан аллъа бардырылгъандыла. Хумалан жайлыкъ сейирлик дорбунладан байды. Мында аланы бир ненча тюрлюсю тюбейди: терен карст къуюла, суусуз ёре тешикле. Дагъыда тинтилмеген неда аз сюзюлген жерле да кёпдюле.

Информагентстволаны материалларына кёре.

Эл мюлк

Нартюх себиуню - болжалдан алгъа

Бу кюнледе Май районда «Ленинцы» эл мюлк кооперативни ишчилери нартюх себип бошагъандыла, деп билдиреди муниципалитетни администрациясыны пресс-службасындан.

Предприятины агроному Владимир Шапкин айтханнга кёре, мюлкде бу ишни болжалындан аллъа окъуна тамам этгендиле. «Анга жерни заманында сюрюлгени, урлукъну эм техниканы да хазыр этилгени болушханды. Быйыл кюзлюкле ёсерик жерлеге артыкъ къошулмагъанды. Мирзеулюк нартюх - минг гектарны, силосха жараулусу уа тёрт жюз гектарны алгъандыла.

Кюн чуукъ болгъанын хайырланып, механизаторла Валерий бла Николай Бажко, Сергей Стрибный эм Николай Колодей тири къармашхандыла. Быллыр аланы эмда башхаланы иш кёллюлюклерини хайырындан бир гектардан 103,7 центнер мирзеу алгъанбыз. Саулай алып айтханда уа, озгъан жыл 10367 тонна жыйылгъанды.

Быйыл да ишибизден къуунарыбыз деп бек ышанабыз. Тирлик иги болур ючюн, адамдан сора да, хауаны болуму да себеплик этерге керекди. «Бюгюнлюкде рапс жыйылгъан жерлеге семиртгичле къуюп башлагъанбыз», - дейди специалист.

Бизни корр.

Огьурлу иш

Атасыз-анасыз къалгъанлагъа - энтта да алты фатар

Къашхатауда ёксюз эмда къарар адамлары болмай къалгъан алтаулан бу кюнледе фатарла къоллу болгъандыла. Алагъа ачхычланы бере, КъМР-ни Правительствосуну Председателини орунбасары, КъМР-ни билим бериу, илму эмда жаш тёлюню ишлери жаны бла министри Нина Емузова насып, саулукъ да тежегенди.

Черек районну администрациясыны башчысы Муртазланы Борис а инсанланы бу къауумуна быллай къайгырыулукъ дунияны башында жаланда Россейде этилгенин чертгенди. Энтта да жыйырма бир адамгъа юй ишлениригин, алай бла ата-анасыз къалгъанланы элли процента фатарла бла жалчытылынырыкъларын да билдиргенди. Республиканы оноучуларына, КъМР-ни Билим бериу, илму эмда жаш тёлюню ишлери жаны бла министерствогъа эмда «Кавказ–Строй» ООО-ну башчысы Ностуланы Кязимге бу жумушну тамамларгъа уллу себеплик этгенлери ючюн жюрек ыразылыгъын айтханды.

Нина Гузеровна бла Борис Суфьянович, фатарланы барыны да ичлерине кирип, алада хар затха да къарагъандыла, аланы иелери ыразы болгъанларын да кёргендиле. Ахырында уа Зарагиж элни окъуучулары, Къашхатауда район Маданият юйню «Аламат» сабий тепсеу ансамбли, Огьары Малкъарда 2-чи номерли орта школну окъуучулары да тепсеп, жырлап, жыйылгъанланы къуандыргъандыла.

БЁЗЮЛАНЫ Залина, Черек районну администрациясыны пресс-службасыны башчысы.

Туристлени саны тохтамай ёсгенлей турады

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Депутатланы докладчыгъа соруулары кёп болгъандыла. Бюджет, налогла эм финансла жаны бла комитетни башчысы **Сафарбий Маремуков** бу сфера биджеттге кыллай бир ахча къошуханын билирге сюйгенди. Афаунов билдиргенича, 2016 жылда казнагъа 2,3 миллиард сом жыйылгъанды, ол а республиканы регион продуктуну 2,1 проценти тенгли бирди.

Парламентни спикерини орунбасары **Жанатайланы Салим** министерство туризм жаны бла праволу актлагъа кыллай тюрлениуе хазырлагъанын соргъанды. Доклады айтханнга кёре, федерал законлагъа эм халкъла аралы конвенциялагъа тийишлиликде саулукълары осал болгъанла, сакъатла турист объектлеге чырмаусуз кирирча мадарла этилирге керекдиле. Аны эсге алып, министерство 14-РЗ законнга тюзетиуле хазырлагъанды. Проект жуааллы органланы къараулараына берилгенди.

Андан сора да, Ростуризмге бир ненча предложение берилгенди. Ол санда тау-лыжа трассаланы эмда туристле тохтарча жерлени борчлу халда класслагъа юлеширге кереклиси белгиленнгенди. Ол а тамамланнган жумушланы качествосуна контрольну толтурургъа болушурукъду. Дагъыда экскурсоводла борчлу халда сертификатла алыргъа эмда эсепде турургъа кереклиси да айтылгъанды.

Парламентни спикери **Татьяна Егорова** таулада туристлени къоркъуусузлукълларын жалчытыу не халда болгъанына юсюнден соргъанды. «Экстремалла къуру кеслерини угъай, башха адамланы жашауларына да къоркъуу саладыла. Трассалада болум белгили этилгенден сора туристле къайры чыкъгъанларына къараламыды?»-деп соргъанды ол. Докладчы таулагъа солургъа келгенлени къоркъуусузлукъларын жалчытыу жаны бла мадарла дайым да толтурулгъанларына ышандыргъанды. Учаргъа эркин этилмеген тёрт жерде камерала орнатылгъандыла.

Ахырында Татьяна Егорова турист-рекреация комплекс республиканы айнытыуда баш магъананы тутханын белгилегенди. «Министерство тамамларгъа тийиши ишлени барысын да билгени къууандырады. Алай аны бла бирге контроль кереклисича толтурулмайды. Туристлени жумушларын тамамлау да артыкъ аламат къуралмагъанды»,- дегенди ол.

Спикер, Парламентни профильли комитетине, жерине барып, бу проблеманы сюзергге кереклисин белгилегенди. Жыйылыу Правительствогъа, Курорт эм туризм жаны бла министерствогъа тийишли эсгертиуле къабыл кёрюу бла бошалгъанды.

Депутатла дагъыда законодательный башламчылыкъланы сюзгендиле, бир-бир федерал законлагъа этилген тюзетиулеге кеслерини оюмларын туура этгендиле.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Сый бериу

Волгоградчыла бла бирге баргандыла, таулулагъа орнатылгъан сын ташны да жокълагъандыла

Уллу Хорламны кюнюнде «Ёлюмсюз полк» деген акцияны бардырыу ахшы тёреге айланнганды. Ол энди кенг жайыла барады. Бизни жерлешлеribиз да анга жаланда кеси республикабызда угъай, башха шахарлада да тири къатышадыла. Аны айта келгеним, Шалушкада жашагъан Шауаланы Салыхны эки къызы да байрам кюнледе Волгоградда болгъандыла эмда урушну отун сынагъан аппаларыны – ата жанындан Шауаланы Жибрилни бла Ёзюмуратны, ана жанындан да – Сумайланы Харунну суратларын элтгендиле.

Саида бла Аида Мамаев курганда къарачайлы эмда малкъарлы аскермилеге салынгган эсгертме ташны къатында да болгъандыла, алайда суратха да тюшгендиле.

ШАУАЛАНЫ Разият.

АКЦИЯ

Суратланы тап халгъа келтиргендиле

КъМР-де Къырал эм муниципал жумушланы тамамларгъа болушхан кёп функциялы ара (МФЦ) «Ёлюмсюз полкну» жамауат къымылдауну чеклеринде жандауурлукъ акция бардыргъанды. Ючюнчю майгъа дери республикада махкемени бёлюмлери ветеранланы суратларын хакъсыз жарашдырыргъа болушхандыла. Аны ючюн жаланда заманында заявка берирге керек эди. Аланы кёбюсю осал халда болгъанлары ючюн аланы жангыртыу иш аслам заманны алгъанды. Андан сора да, ветеранланы сыфатларын «Ёлюмсюз полкну» сайтына къошаргъа да онг табылгъанды.

Акцияны кезиуюнде урушну эм тылны ветеранларыны 1600 чакълы бир сураты жарашдырылгъанды. Аны хайыры бла Хорламны Кюнюню байрамына уллу къошумчулукъ этилгенди.

Бизни корр.

НАМЫСЛАУ

Махтау сёзле айтхандыла, мемориал къангагъа гюлле салгъандыла

Нальчикни 25-чи номерли орта школунда 2005 жылны 13 октябринде жоюлгъан Сергей Хлоповну аты бла мермер къаннга салыннганды. Анга жораланнган митингге УФСИН-ни таматасы ич службаны полковниги, УИС-ни ветераналры, жашны жуукъларда да къатышхандыла.

Мухамед Маржохов Сергей Хлоповча жигит жашларыбыз ёсюп келген тёлюлеге кишиликни эмда Ата журтха кертичликни юлгюсю болгъанлай къаллыкъларын айырып айтханды. Уголовно-толтуруучу системаны ветеранларыны советини председателини орунбасары Кючменланы Мурадин а мермер къангаы Уллу Хорламны 72-жыллыгъыны кюнлеринде ачылгъаны бютюнда сыйлы болгъанын чертгенди. Школну директору Лариса Сокурова уа бу эсгертме 2005 жылда октябрьде болгъан ачы ишле къайтарылмазча этергe керекликсин унутдурмай турлугъун белгилегенди.

-Жашаудан игилени да игилери кетселе бек къыйынды. Ала жаш адамла болсала уа - бютюнда. Хар жигитлик да энчиди, алай кишилик этгенлени барын да таза ниетлилик, жууаллылыкъ, антха кертичилик бириктиреди. Ма аллайланы санындады онеки жыл мындан алгъа бизни школну бошап чыкъгъан Сергей Хлопов да. Биз аны бир заманда да унутмакъ, башхала да билирча, эсде тутарча этер ючюн къолдан келгенни аярыкъ тюйюлбюз,-дегенди.

Митингде дагъыда кёпле сёлешгенди. Андан сора кишиликни дерси болгъанды. Аны кезиуюнде Сергей Хлоповну юсюнден толу хапар айтылгъанды. Школчула уа литература-музыкалы композицияларын кёргюзтгендиле,

Мемориал къангаы Сергейни анасы Тамара эмда аны биргесине ишлеген Мухадин Машезов ачхандыла. Жыйылгъанла бир минутну шош сюелгендиле, эсгертмени къатына гюлле салгъандыла. Ахырында уа, бушууну эм эсде тутууну белгисича, кёкге акъ шарла ашырылгъандыла.

Сергей Владимирович Хлопов 1975 жылда 9 июльда тугъанды, уголовный-толтуруучу системада 2003 жылны ноябрь айындан къуллукъ этгенди.2005 жылда октябрьде болдургъан жигитлиги ючюн РФ-ни Президентини буйругъу бла Кишиликни ордени бла ёлгенден сора саугъаланнганды.

Мадина ЗАБАРОВА,
КъМР-де УФСИН-ни пресс-службасыны башчысы.

ЖКХ

Тынгылы ремонт ючюн ахчаны энчи счётда жыяргъа излегенлеге

Россей Федерацияны Жашау журтла кодексини 170-чи статьясына тийишлиликде кёп фатарлы юйледе жашагъанла тынгылы ремонт этиу фондха ахчаны эки амал бла жыяргъа боллукъдула, деп билдиреди КъМР-ни Энергетика, тарифле эмда жашау журтлагъа надзор этиу жаны бла къырал комитетден. Биринчисине кёре, тёлеуле энчи счётха барадыла. Экинчисин сайлагъанла уа, ахчаны регион операторну счётуна кёчюрюрге керекдиле.

Фатарланы иелери биринчи амалны дурус кёрселе, аны бла байламлы талай жумушну кеси къолларына алыргъа керекдиле. Алай бла аллындан окъуна хар айлыкъ тёлеуню ёлчеми белгиленеди. Ол кеси да РФ-ни субъектини бу жаны бла норматив акты бла тохташдырылгъан ёлчемден аз болмазгъа керекди.

Эсгиизге салайыкъ: Къабарты-Малкъар Республиканы «КъМР-ни тийресинде орналгъан кёп фатарлы юйлеге тынгылы ремонт этиуню юсюнден» законунда айтылгъаныча, фатарланы иелери бу тёлеуню эм аз ёлчемин тохташдырсала, аланы юйлеринде не тюрлю жумушла эмда ала не заманда тамам этилликлери регион программагъа тийишлиликде белгили боллукъдула. Андан сора энчи счёт къайсы банкда эмда кимни аты бла ачыллыгъы туура этиледи. Адамла, жыйылып, ахчаны энчи счётха жиберирге оноу этселе, аны бла байламлы финанс жумушлагъа жууаллы болгъанны да айыярыгъа керекдиле.

Бу счёт ачылгъандан сора юйде жашагъанланы аны бла байламлы оноуларыны юсюнден билдириуню, ала бардыргъан жыйылыуну протоколларны копияларын эмда банкдан справканы регион операторгъа жиберирге керекди.

Эки амалдан бирин тынгылы ремонт этиу жаны бла регион программа къабыл кёрюлгенден сора алты айны ичинде сайларгъа боллукъду. Алай фатарланы иелери жыйылып, оноулашып, аны башхасына тюрлендиririге эркиндиле. Ол тамам этилгени бла тынгылы ремонт этиу фондну юсю бла битеу информация эмда документле неда регион операторгъа, неда энчи счёт ачылгъан жерге (аланы къайсысы сайлангъаныа кёре) жибериледиле.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Документле

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

БУЙРУГЪУ

Айтхылы къырал къуллукъчу Мальбахов Тимбора Кубатиевич туугъанлы 100 жыл толгъанына аталгъан юбилей ишлеге тынгылы хазырланыр эмда аланы тийишлисича бардырыр ючюн:

1. Айтхылы къырал къуллукъчу Мальбахов Тимбора Кубатиевич туугъанлы 100 жыл толгъанына аталгъан юбилей ишлеге тынгылы хазырланыр эмда аланы тийишлисича бардырыр ючюн:

2.Къурау комитет юбилей ишлеге хазырланыуну бла аланы бардырыуну планын жарашдырыргъа эмда къабыл кёрюрге керекди.

3.Бу буйрукъ анга къол салынгган кюнден башлап кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю.КОКОВ

Нальчик шахар, 2017 жыл 2 май, №35-РГ

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2017 жылда 2 майда чыгъарылгъан 35- РГ номерли буйругъу бла къабыл кёрюлгенди

Айтхылы къырал къуллукъчу Мальбахов Тимбора Кубатиевич туугъанлы 100 жыл толгъанына аталгъан юбилей ишлеге тынгылы хазырланыу эмда аланы тийишлисича бардырыу жаны бла къурау комитетни

КЪАУУМУ

Коков Ю.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы (къурау комитетни председатели)

Егорова Т.Б. - Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели (къурау комитетни председателини орунбасары, ыразылыгъына кёре)

Мусукланы А.Т. - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели (къурау комитетни председателини орунбасары)

Алакаев А.М. – Нальчик шахар округну жер-жерли администрацияларыны башчысы (ыразылыгъына кёре)

Ахохов Т.Б. - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председателини орунбасары

Бердов Х.А. – Къабарты-Малкъар Республиканы Жамауат палатасыны председатели (ыразылыгъына кёре)

Дадов М.А. – Терк муниципал районну жер-жерли администрацияларыны башчысы (ыразылыгъына кёре)

Евтушенко Н.Н. – урушну ветераны, Социалист Урууну Жигити (ыразылыгъына кёре)

Емузова Н.Г. - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председателини орунбасары - Къабарты-Малкъар Республиканы билим бериу, илму эмда жаш тёлюню ишлери жаны бла министри

Жигатов А.А.- «Къабарты-Малкъар Республиканы комсомолуну ветеранларыны совети» жамауат организацияны таматасы (ыразылыгъына кёре)

Зумакъулланы Б.М.- Къабарты-Малкъар Республикада Адамны эркинликлери жаны бла уполномоченный (ыразылыгъына кёре)

Канунников В.А. – Россей Федерацияны Шимал-Кавказ федерал округа толу эркинликли келечисини аппаратыны Къабарты-Малкъар Республикада баш федерал инспектору (ыразылыгъына кёре)

Кумахов М.Л.- Къабарты-Малкъар Республиканы культура министри

Кодзоков М.М.- Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны Администрациясыны таматасы

Паштов Б.С.- Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Культура, граждан обществону институтларын айнытыу эмда асламлы информацияны органлары жаны бла комитетини председатели (ыразылыгъына кёре)

Сабанчиева Р.К. –пенсиячы (ыразылыгъына кёре)

Шогенов Ш.Х. –Къабарты-Малкъар Республиканы Архив службасыны башчысы

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну 2016 жылда ишини эсеплерини юсюнден отчётуну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини

БЕГИМИ

Къабарты-Малкъар Республиканы Конституциясыны 100-чю статьясына тийишлиликде Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну 2016 жылда ишини эсеплерини юсюнден сюзюуге Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы берген отчётха тынгылап, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти **бегим этеди**:

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну 2016 жылда ишини эсеплерини юсюнден отчётун эсге алыргъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели Т.ЕГОРОВА

Нальчик шахар, 2017 жыл 27 апрель, №674-П-П

Шауаланы Пагону жашы Илиясны Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатыны полномочияларын болжалындан алгъа тохтатыуну юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини

БЕГИМИ

«Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатыны статусуну юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы Законуну 4-чю статьясыны 1-чи кесегини 1-чи пунктуна тийишлиликде Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти **бегим этеди**:

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентине «Россей Федерацияны Коммунист партиясы» политика партияны Къабарты-Малкъар Республикалы бёлюмюнден бири республикалы айырыу округда айырылгъан **Шауаланы Пагону жашы Илиясны** депутат полномочияларын болжалдан алгъа тохтатыргъа.

2.Бу Бегим къабыл кёрюлген кюнден башлап кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Председатели Т.ЕГОРОВА

Нальчик шахар, 2017 жыл 27 апрель, №677-П-П

Театр

Артистлерибиз - Краснодарны сахнасында

Билгенибизча, Къулийланы Къайсын атлы Малкъар къырал драма театр быллыр сентябрьде кесини юбилейни 80-чи сезонун ачханды. Аны директору КъМР-ни, КъЧР-ни да сыйлы артисти Жангуразланы Мажит чертгеннге кёре, ала аны ахшы тёрелени байыкъдыра, кючлей, жашауда бардыра башлагъандыла. Ол биогюнлюкде къарындаш миллетле бла байламлыкъ керек болуп турганын белгилеп, быллыр Кърым-татар академиялы музыка-драма театргъа баргъанларын ахшы ышаннга санагъанды.

Ала анда Бранислав Нушични «Философияны доктору» деген пьесасыны премьерасын кёргюзтгендиле. Аны юсюнден «Заман» газет окъуучулагъа билдиргенлей турганы ючюн Жангураз улу редакциягъа ыспас эттенди. Кърымгъа уа ала театрланы гастроль ишлерин кючлеу жаны бла федерал целевой программадан бёлюнгген ырысхыны болушлугъу бла баргъанларын да айтханды.

Ызы бла ала Ставропольгъа баргъан эдиле. Коллектив анда биринчи кере М.Ю. Лермонтов атлы краевой академияны драма театрда ойнап, кесин таныткъанды. Сагъынылгъан шахардан да бери келирге сюйюп турадыла. Алай бизни театрыбызны мекямыны ремонту алыкъа бошалмагъаны чырмау этеди, энди аны кюз артына битдирирге деп турадыла. Артистлерибиз быллыр КъЧР-де да эки кере болгъандыла.

Мекямыбыз алыкъа тап халгъа келтирилмегенликге, ол ишин андан ары бардыргъанлай, ГКЗ-да, Али Шогенцуков атлы Къабарты къырал драма театрда да кесини репетициялярын бардырады, къараучу бла да тюбешеди. Бюгюнлюкде ала Маммеланы Ибрагимни «Шамай къаласын» жаппажангыдан хазырлай турадыла. Андан сора да, закийибиз Къулийланы Къайсынны 100-жыллыкъ юбилейине атап, композиция да жарашдырыргъандыла. Аны автору уа Музыка театрны режиссёру Тамара Сафаровады. Композицияны бу сагъынылгъан мекямда кёргюзтюр муратдадыла.

Бу кюнледе уа артистлени къаууму Краснодар шахаргъа гастрольлагъа атланнганды. Бизге билдиргенлерине кёре, анда тёрт кюн турур умутлудула. Алай а ары элтген оюнларын къараучу жаратып, аны дагъыда кёргюзтюрлерин тилеселе, бир-эки кюннге дагъыда къалыр акъылдадыла.

Коллектив Краснодар крайгъа эндиге дери да бара турганлыкъгъа, ара шахарны кесинде бу жолгъа дери болмагъанды. Ала ары театрны репертуарына тёрт жылдан бери кийирилген «Жыртхыч къоян» (автору Павел Морозовду) деген жомакъны эптгендиле. Аны режиссёру уа Мызыланы Аубекирди. Ол айтханнга кёре, бу чыгъарма огъурлуду, шуёхлукъну юсюнденди, сабийле аны жаратып къарарыкъдыла. Сагъынылгъан гастрольланы башламчылары уа директорну орунбасары Гадийланы Хусей бла администратор Светлана Аликова болгъандыла.

Июньда уа коллективни «Наруз» халкъла аралы фестивальгъа къатышырыгъы белгилиди. Аны программасына кёре, 7-чи синде «Философияны докторун» саугъаларыкъдыла къараучугъа. Сентябрьде уа Уфагъа «Туугъанлыкъгъа» барыр умутдадыла. Къарачай-Черкесге да чакъырып турадыла.

Жолгъа чыкъгъан тынч жумуш болмагъанын билебиз. Бу жолгъу гастрольлагъа театр кесини къарыу бла барады. Эндигилерине уа ала спонсор болушлукъ да табылыр деп ышанадыла.

МОКЪАЛАНЫ Зухура.

Суратны **ХОЛАЛАНЫ Марзият** алгъанды.

Фестиваль

Байыкъдыргъан ушакъла эм назмула

Аты дуниягъа айтылгъан белгили назмучубуз Къулийланы Къайсын туугъанлы 100 жыл толгъанына аталып, республикада, мындан тышында да кёп тюрлю тюбешиуле къураладыла. Ол санда - тёреге ётген адабият окъуула, поэтни чыгъармачылыкъ эм жашау жолуна жораланнган конференцияла, форумла, аны сыйлы атын эсибизде сакълар ючюн этилген уллу да, гитче да ишле.

Алгъаракълада Нальчикде КъМР-ни культурасыны сыйлы къуллукъчусу Машукова Людмила, Кючюкланы Магометни къызы, таматалыкъ этген, битеу да шахарда болгъан библиотекаланы бирлешдирген арада Къулийланы Шууаны жашы Къайсынны юбилейине аталгъан «Кишиликни, сюймекликни, ариулукъну да жырчысы» деген атлы адабият фестиваль ишин башлагъанды. Аны биринчи кюню Пушкин атлы орамда ара библиотекада баргъанды.

Халкъыбызны тарыхында быллай магъаналы фестивальны ачылыууна юлюю къошханланы санында бу араны ишчилери бла бирге битеу шахар библиотекаланы къуллукъчуларын да, поэтни назмуларын сюйгенлени да иги кесегин санаргъа боллукъду. Ол кюн арада бир къауум адам жыйылгъан эди. Ол санда поэтни юй бийчеси, КъМР-ни сыйлы артисткасы Къулийланы Элизат, «Къайсыннга жюз атлам» проектни таматасы Тетууланы Хадис, назмучу Мусукаланы Сакинат да келген эдиле. Шахар школланы сабийлери, устазлары, библиотека системада ишлегенлени къаууму бу тюбешиуню, бери келген заманым бошуна кетди деп сокъуранмазча, алай магъаналы да, ариу да къурагъан эдиле.

Поэтни жашау жолуну юсюнден библиотеканы директоруну орунбасары Марина Ивашова тынгылы айтханды. Таматалагъа, кичилеге да эригиулю болмазча, арада сабийле назмула окъугъандыла, къабыргъада да проектор акъылманны жашауундан юзюкле кёргюзтюп тургъанды. Къайсынны ёмюрлюк шёху Кючюкланы Магометни сыфаты уа, экрандача угъай, къатыбызда болгъанча къууандыргъанды бери келгенлени. Аны, Къулий улуну сёзлерине жыр алгъыш айтып, иги кесек жыл мындан алгъа юбилей кюню бла шёхун алгъышлагъаны, бюгюн бола тургъанча, жылыулу эди.

Къайсынны назмуларын 18-чи кюню сабийлери Къурманланы Асият, Трамланы Пейля, Османланы Алихан, Мусукаланы Тамерлан, Валерия Югай, Кишиклани Асият, Руслан Кажаров, Глашланы Ислам, Ибрагим Вороков, Шауаланы Малик, Тамерлан Томашевский окъугъандыла.Сабийле, аланы ата-аналары, устазлары Бештокъланы-Османланы Фатима, сабий садны юйреториучюсю Гелястанланы Саният, библиотека системада ишлегенле Къурманланы Светлана, Галина Варавина эм башхала - бары да белгили закийибизни назму, адамлыкъ байлыгъыны, жашаугъа сюймеклигини, таукеллигини юсюнден да сёлешгендиле, поэтни ауазына тынгылагъандыла.

Тетууланы Хадис а, бийик сыйлагъа тийишли назмучубузну атын байракъ этип айланнган чынтты таулу эр киши, сабийлеге айтхан сёзюнде аланы ата журтубузну Россейни, ана тилибизни сюерге, иги окъургъа, ахшы адамларыбызгъа ушаргъа чакъыргъанды. Ол малкъар халкъны тарыхыны юсюнден айта, Къайсынча фахмула уа бош жерде туумайдыла, ёсмейдиле дегенинде, жыйылгъанланы сюйюп тынгылагъанлары кёрюнюп тура эди. Баям, бизни сабийлерибизге ол тема сейирди, теренди, магъаналыды.

Фестивальны мындан арысы библиотека системаны араны шахар филиаллары биринден бирине ёте, жылны ахырына дери бардырылыкъды.

КЕРТИЛАНЫ Сакинат.

Экологияны жылы

Къудуретни сакълаугъа - энчи къайгъырыу

Белгилисича, Россейни Президентини буйругъу бла быйыл къыралда Экологияны жылы барады. Аны магъанасы къудуретни сакълаудады, табийгъат байлыкъланы тийишлисича къайрыланыудады, жамауатны эсин ол затлагъа бурууудады. Бирничиден а, бу жаны бла сабийлени эмда жаш тёлюню юйретиргe тийишлиди.

Элбрус район тамаша, туристле келиргe сюйген жерди. Ол себепден экологияны сакълаугъа мында аслам эс бёлюнеди. Быйыл апрельден башлап эллени билим бериу учреждениялрында тюрлю-тюрлю ишле бардырылгъандыла.

Нейтрино элни орта школунда «Бизге этейик!» деген ат бла ачыкъ дерс ётгенди. Анда биогюнлюкде экология жаны бла жарсытхан затланы юсюнден айтхандыла. Окъуучула бу темагъа кёре проект жарашдырып къоруулагъандыла. Табийгъатны сакълау хар адамгъа борч болгъанына юсюнден, бу жаны бла эллеринде, тийрелеринде болумну иги жанына тюрлендирирча не этергe тийишлисин да билдиргендиле.

Терс-Къолну мектебинде да «Хар не да кесибизден къалады» деген дерс къуралгъанды. Аны чеклеринде окъуучула устазлары бла бирге тинтиуле бардыргъандыла. Ала, теориядан тышында, практикагъа да аслам эс бургъандыла. Сабийле плакатла, суратла, жомакъладан сюжетле да хазырлагъандыла. Ахырында уа алагъа «Табийгъатха чыкъгъанда кесинги къалай жюрютюргe керекди» деген темагъа эсден жазма жазып келигиз, дегендиле.

Дагъыда элни школунда бу темагъа жоралап 5-9-чу классланда окъуучланны арасында кёлден жазма болгъанды. Аны эм иги тамамлагъаннга 25 балл салынгъанды. Сабийлени кёбюсю иги белгиле алгъандыла. Ала, табийгъатны сакълау хар адамгъа борч болгъанына юсюнден, бу жаны бла эллеринде, тийрелеринде болумну иги жанына тюрлендирирча не этергe тийишлисин да билдиргендиле.

«Бизге этейик!» деген битеуроссей акциягъа Огъары Бахханны окъуучулары да къатышхандыла. Мында да ол кюн ачыкъ дерс ётгенди, анга жораланып кинофильм да кёргюзтюлгенди. Сабийле бла тюбеширгe районну администрациясыны башчысыны орунбасары Атаккуланы Руслан эм элни таматасы Жаппуланы Асланбек да келгендиле.

Бедикни школунда да табийгъатха заран салгъан адамгъа сюд бардыры деген оюн кёргюзтюлгенди. «Молодая гвардия» битеуроссей жамауат организация бардыргъан «ЭКО-проблема» деген проектни чеклеринде кёлден жазма болгъанды, китап кёрмюч да къуралгъанды.

Кёнделенни 4-чю номерли орта школунда уа «Адам эм биосфера» деген «тёгерек стол» къуралгъанды. Анда табийгъат байлыкъланы сакълауну юсюнден айтхандыла. Докладладан сора да, презентацияла, кинофильмле да кёргюзтюлгендиле. Сабийле назмула окъугъандыла эмда элни жамауатын табийгъатха сакъ болургъа чакъыргъандыла.

Элбрус районну школчулары, экология жаны бла билимлерин ёсдюргенден сора да, практика жанына да аслам эс бурадыла. Тёгерек-башны кир-кипчикден тазаларгъа, терекчикле орнатыргъа чакъыргъан акциялагъа, субботниклеге да тири къатышадыла.

Анатолий ТЕМИРОВ.

Техника илмуланы доктору, профессор, В.М.Коков атлы Къабарты-Малкъар къырал аграр университетде «Ара ашазыкъны хазырлауну технологиясы» факультетни кафедрасыны таматасы Жаболаны Сергону къызы Амина жетишимлерине кеси кючю, акъылы, билими бла жетгенледен бириди. Ол Нальчикде 23-чю номерли орта школну алтын майдалгъа, Ставропольда политехника институтну да къызыл дипломгъа бошагъанды. Аны бла да тохтап къалмай, Санкт-Петербургну сатыу-алыу экономика институтуну аспирантурасына киреди. Юч жылдан а «Аш-азыкъны къурау эмда аны хазырлауну технологиясы» деген темагъа кандидат диссертациясын къоруулайды.

Санкт-Петербургда бийик окъуу юйде преподавательери таулу къызны илму ишлерине кёп къатышдыргъандыла, окъуп бошагъанындан сора уа анда къалырын да тилегендиле.

- Мен анга чыртда сокъурнамайма. Кертиди, ол жылланы уллу жюрек жылыулукъ бла эсгереме. Аты дуниягъа кенг белгили алим Николай Васильевич Ковалёвну къолуна тюшген эдим. Андан кёп затха юйреннгенме. Миллет ашларыкъланы хазырлауну амалларын тинтиргe да ол кёллендирген эди.

Нальчикге къайтхандан сора къыз шахар администрацияда бёлюмге башчылыкъ этеди. Дагъыда бир кесекден а Къабарты-Малкъар къырал эл мюлк академияда жангы кафедра ачылады да, аны ол замандагъы ректору Борис Фиапшев Аминаны анга башчылыкъ этергe чакъырады.

- Манга кабинет, бир ненча аудитория да берген эдиле. Аланы халларын кёрген а жилярыкъ эди. Бек биринчи ол ишни къолгъа алгъанма. Аны бла бирге уа «Ундан ашарыкъланы, ол санда ётмекни бла булкаланы, тёреде болмагъан амалла бла – битимлени къошуу бла хазырлау» деген темагъа доктор диссертациямы да хазырлайма. Бир кесекден аны Москваны къырал университетинде къоруулайма,- деп эсгереди Амина.

Бусагъатда кафедрада жаш адамла тынгылы билим алырча битеу онгла бардыла. Аны аудиториялары да тап жарашдырылгъандыла, мультимедиялы техника, компьютер класс, специализацияланнган окъуу лабораторияла бла жалчытлыныпды, окъуу кафе окъуна барды. Битеу ол затла уа бийик квалификациялы специалистле хазырларгъа себеплик этедиле.

Кафени оборудованиясына кёп миллион сом къоратылгъанды. Алай аны хайыры да экилеп къайтады. Жаш адамла анда юйренедиле. Аланы санай келгеним, ол жумушла барысы да Аминаны тирилигини хайырындан болгъандыла. Сёзсюз, анга вузну ол замандагъы ректору Борис Фиапшев, андан сора уа бюгюннгю таматасы Аслан Апажев да уллу себеплик этгендиле.

- Арт жыллада аламат педагогкадрла келгендиле кафедрагъа. Ала бары да алимлediле. Бусагъатда бизни студентлерибиз уллу шахарлада, республикада да атлары айтылгъан, белгили жерледе ишлейдиле. Ала технологладыла, инженерлediле, санэпидстанциялада, проект институтлада да урунургъа боллукъдула. Жылгъа 45 студент окъуп чыгъады мындан, -деп ёхтемлик бла айтады профессор.

Илму

Хар къайда да жетишимлеге жете

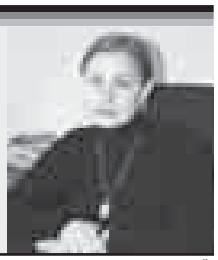

Къыз тинтиулерин да къойгъанды. Аны 150 илму иши басмаланнганды, ол 59 окъуу эмда окъуу-методика пособияны эмда 11 изобретениясы авторуду. Аны ишлерини шёндюгюлю излемлеге кёре специалистлени хазырлауда магъаналары уллуду. Къолунда окъуучан аспирантла бла бирге бардыргъан тинтиулеге ол студентлени да къошады. Ала республикалы, битеуроссей, халкъла аралы конференцияларгъа терк-терк барырча маадрла табады. Ол зат да тынгылы билим алыугъа себеплик этеди.

Жамауат ишге да тири къатышады. РАН-да И.П.Павлов атлы физиология обществону Къабарты-Малкъарда бёлюмюне, КъМР-ни Билим бериу, илму эмда жаш тёлюню ишлери жаны бла министерствосуну илму советине, КъМР-ни Правительствосуну Жамауат советине киреди. Алада аны сёзюне къулакъ саладыла. Бу шарт да къызны терен акъыллылыгъына, оюмлулугъуна шагъатлыкъ этген шартды.

Дагъыда ол Нальчикде тишириуланы жамауат советини да членими. Анда да ол жандаурулукъ, башха ишлеге да тири къатышады. Тутхан ишин бет жарыкълы бардыргъаны ючюн «Къабарты-Малкъар Республиканы илмусуну сыйлы къуллукъчусу», «РФ-ни бийик профессионал билим бериюню сыйлы ишчиси» деген махтаулу атлагъа тийишли болгъанды.

Аминаны дагъыда кёп затха фахмусу барды. Сёз ючюн, ол кеси айтханнга кёре, шёндюгю усталыгъын сайламаса эди, ингилиз неда француз тиллеге окъурукъ эди неда режиссёрлукъгъа. Аланы бек жаратады. Литератураны да сюеди. Ишден бош заманын телевизоргъа къарап неда компьютергe къапланып угъай, китапла окъуп ётдюреди.

Аны ючюн школ устазларына бек ыразыды. Зоя Васильевна Рожкованы артыкъда жюрек жылыулукъ бла сагъынады. Анга бусагъатда 82 жыл болады. Кеси да Калуга областьда жашайды. Амина аны бла ыйыкъгъа эки-юч кере телефон бла сёлешип, хапарын биледи.

Бусагъатда уа ол прорабликъ этип, кесине юч отоулу фатар ишлете турады. Аны да жюреги ыразылай, кеси сюйгенча. Къурулушчула уа: «Амина Сергоевна аш-азыкъ, жаш адамланы окъутуу-юйретиу бла байламлы профессор эсе да, къурулушдан да ангылауу бек уллуду»,- дейдиле.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратны автор алгъанды.

БЮГЮН – МЕДСЕСТРАНЫ ХАЛКЪЛА АРАЛЫ КЮНЮДЮ

Сабийчиклени жарыгъан бетчиклерин кёрюу - анга уллу къууанчды

Нальчикде Кёп функцияды сабий больницаны тамата медсестрасы Тамара Тлехугова, бизге сёлешип, коллегасы Бабаланы Любаны юсюнден жазарыбызны тилей, аны чынтты профессионал болгъанын айтханды. Ол билимин, не заманын аямай, саусузлагъа жюрек халаллыгъын, жандауурлугъун тапдырып келгенли отуз жылдан атлагъанын билдиргенди.

Люба Акъ-Суу элде ёсгенди, школну да анда тауусханды. Алай, жарсыугъа, къызчыкъны сабий жылларын анасызлыкъ мутхуз этген эди. Ол кезиуде таматаларына – оналты, кичилерине – юч, мени ушакъ нёгериме уа алты жылчыкъ толгъан эди.

Уллу юйюрюн – юч къызын бла анча да жашын – аталары Жибрил кесинлей ёсдюргенди. Аланы жамауатха кёшулгъанларында, жашауда жер тапханларында аны къыйыны кёпдю. Кеси совхозда уруна, этген иши бла кёргюзтгенди ол юлгюню. Къартайгъан анасы да, сабийлери да бир бирге билеклик этe, къадарны ауурлугъун кётюргендиле.

Не десек да, адам къаллай усталыкъны сайларыгъы гитчеликден окъуна бир белги биддирмей къоймайды. Къызчыкъ да, гинжилери бла ойнай, алагъа кёп ариу айтып, «укол да этгенди». Тамата эгечи медучилищеге окъургъа кирип, артда пионерлагерьде ишлегенинде, аны кёре, кесини къайда билим аллыгъын толусунлай ангылагъанды, анга ушаргъа итинногенди.

Школну тауусуп, сагъынылгъан окъуу юйню сабий медсестралны юйретген бёлюмюне киреди. Анда класс башчысы, педиатриядан дерсле берген Анна Ануаровна Гехованы бюгюн да эсинде тутады. Аныча халал, хар неге да къайгъыра билгенни унутургъа къыйынды, дейди.

Люба дипломун алып, ишге тохташыргъа итинноген кезиуде шахар больницада сабий реанимация бёлюм энди ачылгъан эди. Аны себепли кесине жумуш излеп кёп айланыргъа тюшмегенди, алай жууаплылыгъ а бютюн керек болгъанды.

Сайлагъан усталыгъына кертичилей къала, ол юнден бери отуз жылдан иги да атлагъан эсе да, медсестра реанимация бёлюмден бир жерге да кетмегенди. Анча заманны ичинде къаллай бир саусуз сабийге эс тапдырганын, аланы ата-аналарындан ненча ыспас сёз эшитгенин, айхай да, къыйынды айтыргъа.

Огъарыда жууаплылыкны юсюнден бошдан сагъынмагъанма. Бу бёлюмде ишлеген медсестраланы боюнларына ауур жюк тюшеди. Нек дегенде алыкъа сёлеше билмеген, ол неда бу затым ачыгъады деп айталмагъан, кеслери аллярына солуялмай, аппаратны болушлугъу бла жашаргъа итинноген къагъанакълары хар не кереклерин да жалчытып, аланы халлери осалына кеттенин, къызыулукълары болгъанын терк окъуна эслеп, эс тапдырып, врачха заманында билдирирге керек боладыла.

Ол ишини юсюнден айтхан заманда саусузчукъларгъа къаллай бир жан аурутханын кёре, хурметлейсе. Алагъа иги къарагъан аналагъа ыспас эте, аппарат бла жыл чакълы заманны ичинде солугъанчыкъла тюз кесингикилеча болуп къаладыла, дейди. Бир сменден кетип, экинчисине келген кезиуде аланы саулукъларында иги жанына не аз да тюрлениу болгъаны анга айтып-айтмазча къууанчды.

- Бизни ишибизде неден да сейири –этгенинги магъанасын, къыйынынгы хайырын хар кюнден кеси кёзюнг бла кёргенингди. Тюнене ёлюмню къолунда турганы сабийчикни халы бюгюн бир кесекге окъуна игиге айланса, не мадар табаргъа билмей турганы ата бла ана санга ыразылыкъларын айтсала, сен баргъан жол да бирлеге керек болгъаныны тюшюнесе, - дейди медсестра.

Ол кертиси бла да алайды. Аны ишде угъай, юйде окъуна бош заманы азды. Элде, тийреде, жууукъда-кенгде болсун, кимге медицина болушлукъ керек болса да, анга угъай демейди. Къарындашларындан туугъанланы инжи минчакъланыча кёре, алагъа къууана, насып-саулукъ тилей жашайды.

Биргесине ишлегенлеге - Магдалена Барагуновагъа, Фатима Гедгафовагъа, Лариса Жекамуховагъа, Мадина Хажнагоевагъа, Лейла Артановагъа да ыразылыгъын билдиреди. Къыйын эсе да, ауурлукъдан къачмайды. Бийик категориялы медсестра: «Мен болушалмасам, ким болушурукъду?» - деп, ол сагъышы жюрегин бийлей, ишине алай бериледи.

- Къыйын затны къолгъа ала, аны саулай жанынг-къанынг бла тамамларгъа тийишлисе. Айхай да, бизни усталыгъыбызда сабийлени бек сюергe керексе. Алай андан сора да, не амал да этип, болушургъа кюреширге. Уллу кёллюлюг а – ол реанимацияны ышаны тюйолдю. Мында сен бирде хойнух кибик буруласа, кичичиклеге уа – мени кесимикиледиле ала деген сезиминг бла къарагъа борчлуса, аланы жашаулары, саулукълары ючюн жууаплыса, - деп хапарлайды ол андан ары.

Кертиди, медицинаны къайсы бёлюмю да тынч тюйолдю. Алай болгъанлыкъгъа, Люба ишине ашыгъын келеди. Кюн сайын къыйналып тургъанчыкълагъа эс тапдыргъаны бла бирге таза сууаплыкъ этгени да хакъды. Реанимацияда жыл чакълы тургъан эки жашчыкъ кёп болмай бирси бёлюмге кёчюрюлгенлерин къууанып айта, алагъа мындан арысында саулукъ, узакъ ёмюр, аналарына уа тёзюм тилейди.

МОКЪАЛАНЫ Зухура.
Суратны **ХОЛАЛАНЫ Марзият** алгъанды.

Конкурс

Бахчисарайда багъаларын чыгъаргъандыла

Бабугентде кадет школда окъугъан Фрийланы Алан бла Гулийланы Алим Кърым Республиканы Бахчисарай шахарында къурулуш, архитектура эмда дизайн колледжинде Уллу Хорламны 72-жыллыгъына жораланып бардырылгъан аскер-патриот чыгъармачылыкъ жаны бла конкурсха къатышхандыла. Ала «Вокал», «Декламация», «Хореография», «Лучшая передача художественного образа» деген номинациялада алчы болгъандыла.

Колледжни директору Г.П.Пекарь жашлагъа студентлени араларында «Хорламны туудукъларыны аскер-патриот конкурсха тири къатышханлары эмда жетишимли болгъанлары ючюн грамотала эм бюсюреу къагъытла бергенди.

БЁЗЮЛАНЫ Залина,
Черек районну администрациясыны пресс-службасыны башчысы.

КЁРМЮЧ

Къазауат тюрлю-тюрлю ёмюрлени суратчыларыны кёзлери бла

Бу кюнледе Суратлау искусстволаны А.Ткаченко атлы музейинде Хорламгъа жораланы: «Была война, была победа...» деген кёрмюч ачылгъанды. Къыралыбызны белгили художниклерибиз, скульпторларыбыз аламат ишлери бла не заманда да къуурандыргъандыла. Фахмулукъну не ачы уруш да тохтаталмагъанды. Бу экспозиция да анга шагъатды. Музейни залларын башха-башха ёмюрледе ишленнген 200-ден аслам чыгъарма жасагъанды.

Биринчисинде XVIII-XX ёмюрледе Россейде болгъан къазауатланы, ол хорламла бла атлары байламлы болгъан Пётр Биринчини, Александр Биринчини, Екатеринаны суратлары кёргюзтюгленди. Дагъыда озгъан ёмюрлени къошундан, темирден, кюмюшден сейир чыгъармалары, белгисиз авторланы ишлери да болгъандыла.

Экинчи отоуну урушну сынагъанланы чыгъармалары жасагъандыла. Алада къазауатны, хорламны кёрген адамланы дуниягъа энчи кёз къарамлары, сезимлери да ачыкъланнганды. Аллай къыйынлыкъдан ётгенле жашауну татыуун бютюнда ийги ангылайдыла, ол а ишлеринде да толу суратланады. Аладан бири - К.В.Половицкийни «Мать человеческая» дегени - карандаш бла жазылгъанды. Ол тиширыуну сыфатында уруш къаллай бир къыйынлыкъ келтиргенин, кёп ананы жюрегине жара салгъанын ачыкълайды.

Ючюнчю залда уа Уллу Ата журт урушха жораланнган бусагъатдагъы суратчыланы чыгъармалары тагъылгъандыла. Алада къазауатны кезиулери, анга къатышханланы портретлери, скульптуралары да бар эдиле. Жыйымдыкъгъа Къулийланы Къайсынны бла Къырмышаухалланы Хамзатны суратлары да киргенди. Чыгъармаланы санында РФ-ни халкъ художниги Г. Паштовну «Памяти 115 Кавалерийской дивизии» дегенини магъаналыгъын а хар кеги да энчи белгилегенди. Къырымны жангыдан Россейге кюшулгъаны да кесича бир хорламды, аны себепли ол темагъа жораланнган суратла да тюбегендиле.

- Чыгъармаланы хар биринде да туугъан журтубузну душмандан сакъларча къаллай уллу къыйын салынгъанны кёргюзтюлюнеди. Бюгюннгю кюнюбюзню чуугакъылыгъы ючюн аскерчилерибизни жигитликлерин айтыр таусалмазчады. Аны себепли алагъа хурмет этип жашаргъа борчлубуз,-дегенди КъМР-ни культура министри Мухадин Кумахов. Ызы бла битеу келгенлени байрам бла алгъышлагъанды.

КъМР-ни Миллет музейини башчысы Феликс Наков да келгенлеге жылы сёзлерин айтханды. Ол урушну ачылыгъын сынамагъан къыралыбызда бир юйюр да жокъду. Бу кёрмюч а аскерчлерибизни туугъан журтубуз ючюн къанларын, жанларын да аямагъанларын кёргюзтгенин белгилегенди. Ол бюгюннгю тёлюге жигитликни юлгюсюдю, дегенди.

Экспозициягъа къараргъа келгенлени саны да кёп болгъанды. Ала барысы да чыгъармаланы абаданлагъа, жаш тёлюге да уллу магъаналары болгъанларын, ала бирликге, тюзлюкге чакъыргъанларын да чертгендиле. Кёрмюч 19 майгъа дери бардыяллыкъды.

ТЕМУККУЛАНЫ Амина.
Сурат авторнуду.

Даража

Биринчи атлам сокъурандырмагъанды

Барыбыз да билгенден, кёп болмай Сочиде «Формула-1» эришиую «Россейни гран-прии» кезиую ётгенди. Республиканы тарыхында биринчи кере спортну бу тюрлюсюн сюзерге Къабарты-Малкъардан юч жаш сайланнгандыла: Гузойланы Исмайыл, Азрет-Али Уначев эм Руслан Кодзоков. Аланы курорт шахардан къайтыуларына жоралап, КъМР-ни Спорт министерствосунда тюбешиу къурагъандыла.

КъМР-ни Автомотоспорт жаны бла федерациясыны таматасы Байсыланы Темиржан белгилеггнге кёре, мындан арысында бизни жерлешлерибиз быллай тюрлю эришиуледе судьялыкъ этерге эркиндле. Ала квалификация зачётларын жетишимли ётгендиле. Дагъыда, ол айтханнга кёре, республикада ала судьяланы хазырлау жаны бла семинарла ётдюрюр муратлыдыла. Аны юсюнден сёлешиуле бардырыладыла.

Гузойланы Исмайылны оюмуна кёре, категорияны алыр ючюн, практикадан тышында, теорияны да иги билирге керекди.

КъМР-ни спорт министри Асланбек Хуштов жашланы биринчи атламлары бла алгъышлап, ыспас къагъытла бла белгилегенди.

КЪАСЫМЛАНЫ Аминат.
Сурат авторнуду.

ЮЙРЕТИУЛЕ

Къоркъуулу ауруу абызыратмазча

Роспотребнадзорну Къабарты-Малкъарда бёлюмюню, республиканы Салукъ сакълау министерствосуну эмда КъМР-де Эминагъа къажау станциясы башламчылыкълары бла Зольск районда ара больницада кърым геморрагия безгек бла ауругъанны ачыкълау эмда андан багъыу бла байламлы контроль юйретиуле бардырылгъандыла.

Бёлюмню пресс - службасындан билдиргенлерине кёре, анга битеу да 132 адам къатышханды. Ол санда бир ненча медицина организацияныны таматалары бла келечилери (врачла, инфекционистле, терапевтле, эпидемиологла), Роспотребнадзорну эмда ишлери дезинфекция жумушланы тамамлау бла байламлы болгъан учрежденияланы специалистлери да.

Юйретиулени ахырында ведомстволаны араларында быллай аурууну ачыкълау жаны бла къаллай байламлыкъла къуралгъаны сюзюлгенди, аны тап жанлары эмда болгъан кемчиликлери ачыкъланнгандыла, болумну тийишли халгъа келтиririге боллукъ амалла да туура этилгендиле.

Бизни корр.

Конкурс

Устазла - жыргъа, тепсеуге да устала

Къашхатау элни Маданият юйюнде Черек районну билим бериу учреждениялырында ишлегенлени араларында къуралгъан жыртепсеу къауумланы къарау-конкурслары болгъанды. Ол педагогланы фахмуларын ачыкълар, фестивальланы бардыра турур муратда къуралгъанды.

Экисагъатлыкъ программа эки минут кибик ётгенди. Къараучула миллет эм шёндюгю эстрада тепсеулени,сахна оюнланы, инструментли композицияланы кёргендиле, жырла эмда назмула эшитгендиле. Билим бериу организацияланы шуёх коллективлери къонакъланы, жюрини да хунерликлери бла къуурандыргъандыла. Ала кеслерини къурал борчларын жетишимли толтургъанлары бла бирге жыргъа, тепсеуге, чамгъа да уста болгъанларын энтта да бир кере кёргюзтгендиле.

Битеу номерлеге къарап бошагъандан сора жюри Билим бериу управлениясы таматасыны къуллугъун толтургъан Эфендиланы Терезаны башчылыгъында сайлауун этгенди эмда биринчи жерге Аушигер элни командасын тийишли кёргенди. Табугентчиле уа экинчи болгъандыла. Ючюнчю жерни уа Огъары Малкъарны бла Жемталаны экинчи номерли школлары юлешгендиле. Алагъа грамотала, ачча саугъала да берилгендиле.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Сурат авторнуду.

СЮД

Экстремист ниетлени жайгъан жууапха тартылгъанды

РФ-ни ФСБ-сыны КъМР-де Чекчи управлениясыны къуллукъчулары Тырныауздан Хаджиланы Элдарны (ол 1989 жылда туугъанды) экстремист ниетлени жайыугъа бурулгъан аманлыкъчы ишин тохтатхандыла. Ачыкъланнганыча, жаш адам Интернетде социал сетьледен биринде эсепге тургъанды. Ол кесини аты бла ачхан бетде экстремист материалла басмалагъанды. Аланы уа хар адам да чырмаусуз окъургъа боллукъ эди. Андан сора да, башхалагъа жазып, аланы окъургъа чакъыргъаны да тохташдырылгъанды.

Шимал-Кавказ округ аскер сюд Хаджиланы Элдаргъа ачылгъан уголовный ишни тинтип, аны терслеуню къабыл кёргенди. Ол РФ-ни Уголовный кодексини 280-чи статьясыны 2-чи кесегине эм 205.2-чи статьясыны 1-чи кесегине бузукълукъла этгени тохташдырылып, сюд аны эркинлигин 3 жылгъа сыйыруну ючюн онуну къабыл кёргенди, ол кючюне киргенди. Бузукъчу айтылгъан болжалны колония-поселенияда ётдюрлюкдю.

РФ-ни ФСБ-сыны КъМР-де Чекчи управлениясы.

Дзюдо

Жыйымдыкъ командабызда - 5 майдал

Ставрополь шахарда абадан спортчуланы араларында дзюдодан СКФО-ну чемпионаты бардырылгъанды. Анга округну регионларындан 300-ден аслам адам къатышхандыла.

Бизни республиканы жыйымдыкъ командасы анда беш майдал кыытханды. «Алтынны» Аппайланы Залина (+78 кг.) бла Мисирланы Исмайыл (60 кг.) алгъандыла. Экинчи жерге Гуппойланы Алина (52 кг.) бла Самир Гучапшев (90 кг.) чыкъгъандыла. Жолабланы Къайсын (60 кг.) ючюнчю болгъанды. Ала барысы да энди Россейни чемпионатында тутушурукъдула. Ол а 15-20 сентябрьде Нальчикде ётерикди.

ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зульфия.
СУРАТДА: Аппайланы Залина бла Гуппойланы Алина.

КАРАТЕ

Жети жюз спортчуну арасында - айырмалыла

Орёл шахарда каратеден Россейни биринчилиги болгъанды. Анга къыралны 46 регионундан 700-ден аслам спортчу къатышханды. Аланы араларында Къабарты-Малкъарны жыйымдыкъ командасы да бар эди. Анга республиканы биринчилигинде хорлагъан 14 спортчу киргенди.

Эришиуле каратени юч дисциплинасындан къуралгъандыла: чекленнген контакт, къоруулану амалла эм толу контакт. Бизни жашла ахыр тюрлюсюнде сермешгендиле эм алты майдал кыытхандыла. Биринчи жерлеге Залим Бишенов, Анзор Тхатлов, Миша Диденко чыкъгъандыла.

Токъулуланы Осман бла Аслан Шаов кюмюш майдалла кыытхандыла. Олег Бердиев а доммакъ майдал бла къайтханды. Каратечилени тренерле Мурат Сабанчиев, Аппайланы Акъбулат, Шахмырзаланы Шахмырза, Даут Кёшев, Зураб Джинчарадзе эм Насыплыланы Тахир юйретедиле.

Биринчи судьялыкъ категориялары болгъан Мурат Сабанчиев бла Шахмырзаланы Шахмырза турнирде да судьяланы къуллукъларын толтургъандыла. Ишлерин тынгылы тамамлагъанлары ючюн ала бийик белгилеге эм битеуроссей категориялы судьяла деген атха тийишли болгъандыла.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Акция

Хыйлачыладан сакъланыуну жорукълары

«Единая Россия» партияны келечилери эм аны жанлыланы биригиую бюгюннгю жашауда Интернетни эм мобиль связьны амалларын хайырланып, аманлыкъчыла адамланы алдаргъа ёч болгъанларына кёжаж «Сакъ болугъуз! Хыйлачыла!» деген ат бла акция бардыргъандыла.

Орта кюн ала аны «Победа» кинотеатрны аллында башлагъандыла. Алайдан ётгенлеге жаш адамла эсгертиу къагъытла юлешгендиле. Аладан битеу да 40 минги жарашдырылгъанды. Аланы республиканы шахарларында бла муниципал къуралыуларында юлеширкдиле. Бу ишни ала 10 кюнню ичинде бардырлыкъдыла.

Ол кюн а «Победа» кинотеатрдан активистле 1-чи номерли шахар поликлиникагъа атланнган эдиле. Белгилисича, аманлыкъчыла ётюрюк айтып асламында къартланы телефонларына сёлешедиле, аланы алдайдыла. Поликлиникагъа келип тургъанла эсгертиу къагъытланы ыспас этип алгъандыла.

Андан сора «Единая Россия» партия жанлыла Нальчикни собеслеринде да болгъандыла.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

Жарсыу

КАЛМЫКОВА Вера Хапотовна

Эрттегили музей ишчиледен бири Калмыкова Вера Хапотовна 9 майда аушханды.

Къабарты-Малкъар къырал университетни бошагъандан сора ол 40 жылны алгъа Суратлау искусстволаны А.Ткаченко атлы музейинде, артда уа КъМР-ни Миллет музейинде ишлеп тургъанды. Аны таныгъанланы эслеринде Вера Хапотовна адеплы, таза ниетли, кесини энчи кёз къарамы, хаты болгъан, оюмун къоруулай билген, сынауун башхаладан къызгъанмагъан жарыкъ адамча къаллыкъды. Ишин билгени, анга къртичилиги ючюн да ол кёп кере саугъаланнганды.

Биз Вера Хапотовнаны ёлгенине уллу бушуу этебиз эмда аны къызы Римма Фёдоровна Цорионовагъа, жашы Залим Фёдорович Калмыковха, туудукъларына да къайгъы сёз беребиз. Калмыкова Вера Хапотовна бизни эсибизде ёмюрден ахыргъа къаллыкъды.

КъМР-ни Культура министерствосу,
КъМР-ни Миллет музейи,
КъМР-ни Суратлау искусстволаны музейи.

КъМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла къырал комитетини, «КъМР-Медиа» ГКУ-ну, КъМР-ни Журналистлерини союзуну, «Заман», «Кабардино-Балкарская правда», «Адыгэ псалъэ», «Горянка», «Советская молодёжь» газетлени, «Минги-Тау», «Литературная Кабардино-Балкария», «Ошхамахо», «Солнышко», «Нюр», «Нур» журналланы редакцияларыны, «Къабарты-Малкъар» ВТК-ны, «Нальчик» ОРТК-ны, «Къабарты-Малкъар ГТРК-ны, «КъМР-инфо» информация агентствону, «Элбрус» китап басманы, «Тетраграф» ООО-ну коллективлери **ШАКЪМАНЛАНЫ Ритагъа** аны атасы **ГАЙЫЛАНЫ Мачуну жашы Хабибуллах** ёлгенине бушуу этип, къайгъы сёз бередиле.

УЧРЕДИТЕЛЬЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Ж.Ж.

РЕДКОЛЛЕГИЯ:
ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редакторну орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редакторну орунбасары),
ТОКЪУЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь),
МОКЪАЛАНЫ Зухура
(бёлюмню редактору),
ТИКАЛАНЫ Фатима
(бёлюмню редактору).

ТЕЛЕФОНЛА:
Редакторну приёмныйи - **42-63-01**.
Баш редакторну орунбасарлары - **42-38-21**, **40-04-82**.
Жууаплы секретарь - **42-66-85**.
Секретариат - **40-93-62**. Корректорла - **42-63-52**.

РЕДАКЦИЯНЫ БЁЛЮМЛЕРИ:
Политика эм право - **42-24-02**, **42-67-68**.
Экономика - **42-66-73**.
Культура - **42-66-76**.
Социал ишле - **42-75-82**, **40-59-18**.
Курортла, туризм эм спорт - **40-39-93**, **42-66-71**.
Окъуучула бла байламлыкъла жюрюткю эм жазылыу - **42-37-94**.
Энчи корреспондент - **42-68-72**, Тилмачла - **40-28-97**.
Операторла - **40-28-49**, **42-39-65**.

Редакция авторла бла къагьыт жюрютмейди.
Къол жазмалагъа рецензия этилмейди эм ала артха къайтарылмайдыла.
Газетде басмаланган материаллада айтылгъан оомла редакцияны оюму бла келишмезге боллукъдула. Алада айтылгъан хар зат ючюн
Россей Федерацияны Басманы юсюнден законуна тийишлиликде материалланы авторлары кеслери жууаплыдыла.

Редакция авторадан **400** газет тизгинден (машинка бла жазылгъан **5-6** бет) кёпюю алмайды.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркинликлерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда **2016** жылда **19 декабрьде** регистрация этилгенди.

Регистрация номер —**ПИ № ТУ07-00118.** **Индекс - 51532**

Газетни басмагъа КъМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла къырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет "Тетраграф" ООО-ну типографиясында басмаланганды.
Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, **33**

Газетлени иелерине тандыруу ючюн КъМР-ни почта связьны федеральный Управлениясы жууаплыды.
Телефонла: **76-01-28, 76-01-10**

Газетлени розницагъа сатыу ючюн КъМР-ни "Роспечать" акционер обществосу жууаплыды.
Телефон: **42-69-34**

Номерге графикге кёре
19.00 сагьатда къол салынады.
20.00 сагьатда къол салынганды

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГЪАНЛА:
Курданланы Сулейман - дежурный редактор;
Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретарьны орунбасары;
Зезланы Лида - (1, 2-чи бетле),
Геляланы Валентина - (3,4-чю бетле) - корректорла.

Тиражы **2100** экз. Заказ № **578**
Багъасы 10 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5
электрон почта: elbor_50@mail.ru